

Ćwiczenie 4

Temat: Hydroliza soli. Stopień i stała hydrolizy.

A. Badanie odczynu (pH) roztworów wybranych soli

1. Dla podanych roztworów soli zmierzyć pH za pomocą pehametru. Wyniki zestawić w tabl. 1.
2. Napisać odpowiednie równania reakcji hydrolizy (w postaci cząsteczkowej i jonowej).

Tabela 1. Hydroliza soli

Lp.	Badany roztwór	pH	Równanie reakcji hydrolizy
1	1 M NaCl		
2	0,001 M Al(NO ₃) ₃		
3	0,01 M Na ₂ CO ₃		
4	0,1 M NaH ₂ PO ₄		
5	0,1 M Na ₂ HPO ₄		
6	0,1 M CH ₃ COONH ₄		

B. Wyznaczanie stopnia i stałej hydrolizy 1M roztworu octanu sodu

Przyrządy i odczynniki:

- kolba stożkowa - 300 cm³,
- kolba miarowa - 50 cm³,
- lejek (szklany lub polietylenowy),
- CH₃COONa – stały,
- waga analityczna,
- pehametr.

Sposób wykonania

1. Przygotować ok. 250 cm³ przegotowanej wody destylowanej. W tym celu należy w kolbie stożkowej gotować wodę destylowaną ok. 15 min., po czym nakryć szkiełkiem i ostudzić. Zmierzyć za pomocą pehametru pH przegotowanej wody.
2. Obliczyć ilość stałego CH₃COONa potrzebną do przygotowania 50 cm³ 1M roztworu tej soli.
3. Odważyć na wadze analitycznej obliczoną ilość soli.
4. Wsypać przez lejek szklany do kolby miarowej kryształki octanu sodu, spłukać lejek i naczynie wagowe wodą i dopełnić kolbę przegotowaną wodą do kreski.
5. Po dokładnym wymieszaniu roztworu zmierzyć jego pH za pomocą pehametru.
6. Na podstawie pomiaru pH obliczyć stopień i stałą hydrolizy 1M roztworu CH₃COONa.

C. Wpływ rozcieńczenia na stopień hydrolizy

Sprzęt i odczynniki:

- kolby miarowe 100 cm³,
- pipety jednomiarowe 10 cm³,
- roztwór CH₃COONa z doświadczenia B,
- pehametr.

Sposób wykonania

1. Przygotować roztwory octanu sodu o stężeniach 0,1 i 0,01 M. W tym celu należy odpipetować 10 cm³ 1M roztworu CH₃COONa i przenieść do kolby miarowej poj. 100 cm³, a następnie rozcieńczyć przegotowaną, chłodną wodą destylowaną do kreski. Po wymieszaniu odpipetować z tego roztworu 10 cm³, przenieść do drugiej kolby miarowej poj. 100 cm³ i uzupełnić do kreski przegotowaną wodą destylowaną.
2. Zmierzyć za pomocą pehametru pH przygotowanych roztworów CH₃COONa.
3. Zanotować wyniki w tabl. 2 i wyciągnąć wnioski.

Tabela 2. Wpływ rozcieńczenia na stopień hydrolizy

Lp.	Badany roztwór	pH	β_H
1	0,1M CH ₃ COONa		
2	0,01M CH ₃ COONa		

D. Wpływ temperatury na stopień hydrolizy Odczynniki: CH₃COONa stały, 1% roztwór fenoloftaleiny.

Sposób wykonania

1. Do probówki wsypać ok. 1 g stałego octanu sodu, dodać 5 cm³ wygotowanej wody destylowanej, 2 krople roztworu fenoloftaleiny i ogrzewać na łaźni wodnej ok. 10 min.
2. Zanotować obserwacje i wyciągnąć wnioski.